

Verlag vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur en Ruimtelijke Ordening

DINSDAG 31 MAART 2026

Vraag om uitleg

Vraag om uitleg over nieuwe zendertechnologie om Aziatische hoornaars in een vroeg stadium te bestrijden

3222 (2025-2026)

van [Mien Van Olmen](#) aan minister Jo Brouns

Verlag

De voorzitter

Mevrouw Van Olmen heeft het woord.

Mien Van Olmen (cd&v)

Het projectteam Aziatische hoornaar Vlaanderen organiseert momenteel een groepsaankoop van VespaNano-zenders, met bijhorende USB-lader en handheld. De groepsaankoop loopt tot 15 april en begin mei zullen de zenders beschikbaar worden gesteld. Het systeem werkt als volgt. Via bluetoothtechnologie kunnen spotters gezenderde insecten eenvoudig opsporen met een smartphone en volgen tot aan hun nest. De innovatie maakt het mogelijk om embryonale en primaire nesten al in een heel vroeg stadium te lokaliseren en te verwijderen.

Vandaag worden nesten vaak pas ontdekt wanneer het al secundaire nesten zijn, op een moment dat de kolonie dus al duizenden hoornaars telt en de verdelging niet zonder risico, arbeidsintensief en duur is. Bovendien worden de meeste secundaire nesten pas ontdekt wanneer het vallen van de bladeren zich inzet, wanneer de reproductieperiode dus al volop aan de gang is.

De groepsaankoop is een onderdeel van het project Verhoogde weerbaarheid tegen de Aziatische hoornaar door verbinding en innovatie, dat past in het Strategisch Plan Bijenteelt (SPB) en steun geniet van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij (ALZ). Het project wordt getrokken door de Limburgse Imkersbond en zet in op nestopsporing via een betaalbare en efficiënte zendertechnologie, in combinatie met een gebruiksvriendelijke smartphoneapplicatie. Het is een vervolg op het aflopende SPB-project Selectieve bestrijding van de invasieve exoot Aziatische hoornaar, dat liep in de periode 2023-2025.

Het zendersysteem dat hiervoor werd ontwikkeld, is een innovatief, laagdrempelig en eenvoudig systeem, waarmee men de nesten vroegtijdig kan opsporen en bestrijden, om zo te trachten de voortplantingscyclus van de Aziatische hoornaar te doorbreken. Een focus op de bestrijding van embryonale en primaire nesten is om meerdere redenen aangewezen. De nesten zijn kleiner, waardoor ze makkelijker te verwijderen en beter bereikbaar zijn. Het is minder arbeidsintensief en minder kostenintensief om ze te verwijderen. Er zijn meerdere verdelgers beschikbaar. Het is ecologisch interessanter omdat er minder verdelgingsmiddelen nodig zijn.

Tot slot zorgt de verwijdering van embryonale en primaire nesten ook voor minder steekincidenten, het is dus veiliger.

We hebben het dus over een vernieuwend instrument om de strijd tegen de Aziatische hoornaar aan te vatten, aanvullend op het deskundige gebruik van selectieve vallen.

Ik had een aantal vragen voor u, minister.

Hoe beoordeelt u zelf het innovatieve zendersysteem?

Lokale besturen en provincies zouden vanuit de Vlaamse overheid aangemoedigd kunnen worden om de zenderapparatuur ook zelf aan te kopen en ter beschikking te stellen aan vrijwilligers en imkerverenigingen. Zo kan in een goede samenwerking de strijd tegen de Aziatische hoornaar fors worden opgedreven, kunnen imkers maximaal hun bijen beschermen, wordt de schade op de biodiversiteit beperkt en kunnen latere kosten voor het verwijderen van secundaire nesten worden vermeden. Minister, onderschrijft u dat en zult u hierin eventueel een initiatief nemen?

[De voorzitter](#)

Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns

Collega's, mijn diensten hebben het innovatieve zendersysteem zeer recent, namelijk op 6 maart, op het terrein kunnen testen. De bevindingen waren positief. Het systeem lijkt veelbelovend te zijn in zijn efficiëntie op het vlak van de opsporing van mogelijke primaire en secundaire Aziatische hoornaarnesten. De eerste ervaringen werden op twee symposia, namelijk op 7 maart te Geel en 28 maart te Ename, aan de imkerijsector gecommuniceerd. Het systeem zal verder worden getest en geëvalueerd binnen de werking van een lopend innovatieproject. De bedoeling is om in de nabije toekomst het systeem nog verder te optimaliseren naar gebruiksvriendelijkheid toe.

Wat de aanmoediging van de lokale besturen betreft, zijn mijn diensten betrokken bij het interprovinciale overleg over de Aziatische hoornaar, dat momenteel loopt rond die problematiek. In het overleg is het de bedoeling om de visies van lokale besturen en provincies te stroomlijnen met die van andere betrokken overheden, met name het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

De mogelijkheid om lokale besturen in te schakelen bij de verdeling en terbeschikkingstelling van de zenders aan vrijwilligers en imkerverenigingen staat op de agenda van het volgende overleg.

[De voorzitter](#)

Mevrouw Van Olmen heeft het woord.

[Mien Van Olmen \(cd&v\)](#)

Minister, het is positief dat u de werking van uw diensten positief evalueert. Het kan veelbelovend zijn dat er verder wordt samengewerkt, en dat wordt bekeken hoe de provincies en de lokale besturen hier maximaal mee aan de slag gaan.

Momenteel werken we vooral met selectieve lentevallen. Het is verwarrend dat daarover diffuse informatie wordt verstrekt. De lokale besturen zijn nu heel erg bezig met het informeren over het deskundige gebruik ervan, maar ondertussen roept de provincie Antwerpen op om die vallen niet te gebruiken. Zijn er vanuit Vlaanderen of vanuit uw diensten instructies over hoe men daar op een goede manier op reageert? Ik denk dat de aanpak van die Aziatische hoornaars ons allen zeer na aan het hart ligt.

De voorzitter

Mevrouw Van Looy heeft het woord.

Sanne Van Looy (N-VA)

We hebben het een paar weken geleden ook gehad over de bestrijding van de hoornaars en over de impact op de kosten daarvan. Ik las dat een imker sprak van 3000 euro per stuk voor zo'n zender. Dat zijn aanzienlijke kosten. Werd al in kaart gebracht wat de kostprijs daarvan is? Ik hoor nu zelfs zeggen dat het dubbele is?

Het is belangrijk dat er een goede kosten-batenanalyse wordt gemaakt, en dat we de meest effectieve en kostenefficiënte middelen inzetten in de bestrijding van de hoornaar.

De voorzitter

Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns

Ik begrijp dat u een problematiek aanmeldt rond het werken met de selectieve lentevallen, dat de communicatie daarover vanuit de provincie Antwerpen eerder verwarrend overkomt? Heb ik dat goed begrepen?

Mien Van Olmen (cd&v)

De provincie Antwerpen heeft gecommuniceerd dat er niet moet worden ingezet op selectieve lentevallen. Een koningin vangen zou meerdere koninginnen kunnen ... Daar zou wel een visie achter zitten, maar het is wel verwarrend op een moment dat veel lokale besturen bezig zijn met het informeren over en het verdelen van dergelijke lentevallen. Is er daarover communicatie geweest? Zijn daar richtlijnen rond? Er ontstaat veel verwarring.

Minister Jo Brouns

We moeten dat opnemen. Er zijn voorlopig ook geen aanwijzingen dat het werkt. Dat betekent niet dat we het niet moeten proberen. We zitten in die fase. We worden geconfronteerd met een probleem. We moeten daar innovatief in zijn. Die zenders zijn een gegeven. Die lentevallen, dat

wil ik zeker verder bespreken. Ik wil bekijken of daar meer duidelijkheid over kan bestaan. Die duidelijkheid is nodig.

De wetenschap pleit, zo zegt men mij, voor enige terughoudendheid bij het gebruik van lentevallen. Hier is meer duidelijkheid vereist, als ik uw vraag goed beluister.

[De voorzitter](#)

Mevrouw Van Olmen heeft het woord.

[Mien Van Olmen \(cd&v\)](#)

Minister, ik begrijp vooral dat u met onze bezorgdheden aan de slag gaat en ervoor zult zorgen dat er meer duidelijkheid komt, en vooral dat alle middelen worden ingezet om de hoornaar op een goede manier aan te pakken.

[De voorzitter](#)

De vraag om uitleg is afgehandeld.